

UCHWAŁA NR IX/71/2025
RADY MIEJSKIEJ KRZYWINIA

z dnia 24 lutego 2025 r.

w sprawie odmowy wygaśnięcia mandatu radnego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 383 § 1 pkt 5, § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2408 ze zm.), Rada Miejska Krzywinia uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Odmawia się wygaszenia mandatu radnego Rady Miejskiej w Krzywiniu Piotra Maćkowiaka w związku z brakiem podstaw do stwierdzenia naruszenia przez radnego zakazu łączenia mandatu z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji i działalności, w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy, o którym mowa w art. 24f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

2. Uzasadnienie rozstrzygnięcia Rady, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej Krzywinia do przekazania odpowiedzi Wojewodzie Wielkopolskiemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Hanna Frankiewicz

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR IX/71/2025
RADY MIEJSKIEJ KRZYWINIA
z dnia 24 lutego 2025 r.
w sprawie odmowy wygaśnięcia mandatu radnego

Do Rady Miejskiej Krzywinia wpłynęło w dniu 23 stycznia 2025 r. pismo Wojewody Wielkopolskiego Nr NP-III.4100.3.2025, zawierające informację, że w dniu 30 grudnia 2024 r. do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu wpłynęła informacja z której wynika, że Pan Piotr Maćkowiak jest od dnia 26 lutego 2024 r. Prezesem Stowarzyszenia GREEN oraz od dnia 17 czerwca 2016 r. Prezesem Stowarzyszenia Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywiniu. Powyższe nie wzbudzało by zastrzeżeń, gdyby nie fakt, że oba Stowarzyszenia korzystają z mienia Gminy Krzywiń, w której to gminie Pan Piotr Maćkowiak jest Radnym. Z dalszej części pisma Wojewody wynika, iż Stowarzyszenie GREEN:

- 1) dnia 28 lutego 2024 r. podpisało współpracę w grupą taneczną Mażoretki Verva Krzywiń, która prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży w obiekcie należącym do Gminy Krzywiń (Hala Widowiskowo-Sportowa w Krzywiniu). Ponadto wynagrodzenie instruktorek grupy Mażoretki Verva Krzywiń działającej przy Stowarzyszeniu GREEN opłacane są z budżetu Gminy Krzywiń,
- 2) wzięło udział w konkursie ofert na wykonywanie w 2024 r., w formie wspierania, zadań publicznych będących realizacją zadań Miasta i Gminy Krzywiń w zakresie kultury fizycznej oraz w konkursie ofert na wykonywanie w 2024 roku, w formie wspierania, zadań publicznych będących realizacją zadań Miasta i Gminy Krzywiń w zakresie kultury. Stowarzyszenie GREEN otrzymało na w/w zadania wsparcie z zakresu kultury fizycznej na zadanie "Taniec, jako pozytywna dawka kultury fizycznej" w wysokości 8.000, zł oraz wsparcie z zakresu kultury na zadanie "Twórcze poszukiwania w kształtach i kolorze,, w wysokości 1.200,00 zł.

W związku z powyższym Wojewoda Wielkopolski, mając na uwadze przepis art. 383 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408, ze zm.), obligujący radę gminy do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w przypadku zaistnienia przesłanki określonej w art. 383 § 1 Kodeksu wyborczego, zwrócił się do Rady Miejskiej Krzywinia o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w tej sprawie.

W związku z otrzymaniem przedmiotowego pisma Przewodnicząca Rady Miejskiej, działając na podstawie przepisu art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz § 70 ust. 1 Statutu Gminy Krzywiń stanowiącego załącznik do uchwały Nr LV/407/2023 Rady Miejskiej Krzywinia z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Krzywiń przekazała pismo do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, celem wstępnego rozpoznania oraz przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i przedstawienia stanowiska Radzie Miejskiej.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji odbyła posiedzenia w dniu 7 lutego 2025 r. oraz w dniu 17 lutego 2025 r. Pan radny Piotr Maćkowiak, który pełni funkcję przewodniczącego Komisji wyłączył się z udziału w pracach Komisji podczas rozpatrywania zarzutów dotyczących jego osoby i złożył pisemne oświadczenie o wyłączeniu się z prac Komisji.

Dokonując oceny stanu faktycznego przedmiotowej sprawy i poddając go prawnej ocenie Komisja Skarg, Wniosków i Petycji uwzględniła:

- 1) pisemne wyjaśnienia radnego Pana Piotra Maćkowiaka z dnia 7 lutego 2025 r.;
- 2) Statut Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzywiniu;
- 3) Statut Stowarzyszenia GREEN;

- 4) Odpis pełny z KRS Stowarzyszenia GREEN;
- 5) Odpis pełny z KRS Stowarzyszenia Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywiniu;
- 6) Porozumienie o współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem GREEN oraz Grupą Mażorettek VERVA Krzywiń;
- 7) Umowę o realizację zadania publicznego pt. „Taniec, jako pozytywna dawka kultury fizycznej”;
- 8) Umowę o realizację zadania publicznego pt. „Twórcze poszukiwania w kształcie i kolorze” Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego pt. „Taniec, jako pozytywna dawka kultury fizycznej”;
- 9) Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego pt. „Twórcze poszukiwania w kształcie i kolorze”;
- 10) Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego pt. „Taniec, jako pozytywna dawka kultury fizycznej”.

W świetle powyższego ustalono, co następuje:

Radny Piotr Maćkowiak pełni funkcję zarówno prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzywiniu jak i prezesa Stowarzyszenia GREEN. Stowarzyszenie GREEN korzystało w 2024 r. z dotacji z budżetu Gminy Krzywiń na łączną kwotę 9.200,00 zł (słownie: dziewięć tysięcy dwieście złotych 00/100).

Radny Maćkowiak, który w pisemnych wyjaśnieniach wskazał między innymi: *„Zgodnie z przesłaną informacją, potwierdzam, że od dnia 26 lutego 2024r. zgodnie z danymi zawartymi w odpisie pełnym z KRS jestem Prezesem Zarządu Stowarzyszenia GREEN (wybrany na Prezesa Stowarzyszenia na Zebraniu Założycielskim w dniu 01.02.2024r. - uchwała w załączeniu do wyjaśnień). Potwierdzam również, że zgodnie z danymi zawartymi w odpisie pełnym z KRS, jestem Prezesem Stowarzyszenia Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywiniu od dnia 17.06.2016r. (data wpisu do KRS). Odpisy pełne z KRS obydwóch Stowarzyszeń dołączam do wyjaśnień, jako załącznik. Zgodnie z Informacjami zawartymi w odpisach pełnych KRS, Statutach Stowarzyszeń (stanowiących załącznik do niniejszych wyjaśnień) oraz stanu faktycznego i prawnego, żadne z powyższych Stowarzyszeń nie prowadzi działalności gospodarczej.”.*

Radny Maćkowiak na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 17 lutego 2025 r. ponownie oświadczył, iż żadne ze stowarzyszeń wymienionych w piśmie Wojewody, w których pełni funkcję Prezesa nie prowadzi działalności

Z postanowień zarówno Statutu Stowarzyszenia GREEN (§ 1 Statutu), jak i Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzywiniu (§ 2 Statutu) wynika, iż stowarzyszenia działają na podstawie ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Ponadto przedmiotowe stowarzyszenia wpisane są w Rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, Fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego i nie są wpisane w Rejestrze Przedsiębiorców.

Jak wynika z postanowień § 52 Statutu OSP w Krzywiniu, majątek i fundusze OSP powstają z:

1. składek członkowskich,
2. dotacji, darowizn, spadków i zapisów,
3. dochodów z majątku oraz imprez,
4. ofiarności publicznej,
5. wpływów z działalności gospodarczej, na którą OSP otrzymała zgodę właściwych organów.

Ponadto zgodnie z postanowieniami § 53 Statutu, Ochotnicza Straż Pożarna może prowadzić

działalność gospodarczą wg. ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach. Dochód z działalności gospodarczej i uzyskane fundusze OSP służyć będą realizacji celów statutowych i nie będą przeznaczone do podziału między członków OSP.

Natomiast z postanowień § 26 ust. 1 Statutu Stowarzyszenia GREEN wynika, iż źródłami majątku Stowarzyszenia są:

- a. składki członkowskie,
- b. darowizny, zapisy i spadki, środki pochodzące z ofiarności publicznej,
- c. dotacje, subwencje, udziały, lokaty,
- d. dochody z majątku stowarzyszenia, dochody z własnej działalności.

Ponadto zgodnie z postanowieniami z ust. 2 Statutu, Stowarzyszenie prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z przepisem art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności. W świetle tej regulacji wygaśnięcie mandatu radnego następuje w razie łącznego spełnienia dwóch warunków, tj. prowadzenia przez radnego działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami oraz wykorzystania mienia komunalnego gminy przy prowadzeniu takiej działalności.

Z orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że pojęcie mienia komunalnego odpowiada definicji mienia zawartej w art. 44 Kodeksu cywilnego. Mienie komunalne stanowi całokształt praw majątkowych przysługujących określonej podmiotowi i obejmuje własność oraz inne składniki mienia mieszczące się w zbiorczej kategorii "inne prawa majątkowe". Za taką wykładnią przemawia definicja mienia komunalnego zawarta w art. 43 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którą nie chodzi wyłącznie o własność ale i o inne prawa majątkowe. Mieniem komunalnym będą zatem prawa majątkowe, których wartość można wyrazić (wymierzyć) w pieniądzu, jak również zapłata za wykonanie działalności realizowana z budżetu gminy. W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, iż dotacja celowa z budżetu Gminy Krzywiń, którą otrzymało Stowarzyszenie GREEN stanowi w istocie mienie gminy.

Jednakże jak ustalono w prowadzonym postępowaniu dotacja została udzielona Stowarzyszeniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na:

- 1) realizację zadania publicznego pod tytułem „Taniec, jako pozytywna dawka kultury fizycznej” określonego szczegółowo w ofercie złożonej przez Zleceniobiorcę w dniu 23 lutego 2024 r.,
- 2) realizację zadania publicznego pod tytułem: „Twórcze poszukiwania w kształtach i kolorze” określonego szczegółowo w ofercie złożonej przez Zleceniobiorcę w dniu 23 lutego 2024 r..

W/w przepis art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym ma charakter antykorupcyjny. Stosownie do tej regulacji osoba uczestnicząca w podejmowaniu istotnych rozstrzygnięć dotyczących gminnej wspólnoty samorządowej nie powinna prowadzić działalności gospodarczej ani zarządzać taką działalnością z wykorzystaniem mienia komunalnego, jak również być przedstawicielem czy pełnomocnikiem takiego podmiotu. Radny jest osobą zaufania publicznego. Może sprawować swój mandat prawidłowo, gdy z mandatu nie czerpie, ani nie ma możliwości czerpania korzyści majątkowych czy innych korzyści osobistych. Wykorzystywanie mienia komunalnego gminy na uprzywilejowanych zasadach w prowadzonej

działalności mogłoby podważyć zaufanie wyborców do radnego. W demokracji przedstawicielskiej zaufanie to jest założeniem i warunkiem sine qua non ustroju społecznego (uchwała Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 1993 r., OTK 1993/2/44, która nie straciła swej aktualności w omawianej kwestii również pod rządem Konstytucji 1997 r.).

Aktualne orzecznictwo wskazuje jednak, że nie można przyjmować, że każde korzystanie przez radnego z mienia komunalnego stanowi naruszenie zakazu wynikającego z art. 24f ust. 1, a przepis ten nie powinien być interpretowany rozszerzająco.

Niedopuszczalna jest taka wykładnia art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w wyniku której automatycznie domniemywa się, że jakiekolwiek korzystanie przez radnego z mienia komunalnego stanowi jego wykorzystanie w rozumieniu powyższego przepisu, pociągające za sobą skutek w postaci wygaśnięcia mandatu radnego, co oznacza, że przepisy normujące wygaszenie mandatu radnego nie mają charakteru bezwzględneho. Taka argumentacja jest przytoczona w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 listopada 2014 r., II OSK 2397/14, w którym wskazano, że „Nie można automatycznie przyjmować, że jakiekolwiek korzystanie przez radnego z mienia komunalnego stanowi wykorzystanie mienia komunalnego w rozumieniu art. 24f ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym powodujące skutek w postaci wygaśnięcia mandatu radnego”.

Jak zatem wynika z ugruntowanego orzecznictwa wykorzystanie mienia gminy musi pozostawać w związku funkcjonalnym z działalnością gospodarczą prowadzoną przez radnego, bądź zarządzania taką działalnością.

Nie bez znaczenia przy rozpatrywaniu niniejszej sprawy jest przytoczenie pojęcia „działalności gospodarczej” w rozumieniu przepisów art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 34 ustawy Prawo o stowarzyszeniach wynika z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych, iż na potrzeby tych ustaw należy posługiwać się definicją legalną „działalności gospodarczej” określoną w art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców. Zgodnie z art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Ta normatywna definicja działalności gospodarczej jest zbudowana na podstawie czterech następujących przesłanek konstytucyjnych: zorganizowanie, zarobkowość, wykonywanie działalności we własnym imieniu oraz ciągłość, na co wskazywano również w uzasadnieniu do rządowego projektu ustawy (druk sejmowy 2051 str. 57).

Nadto działalność gospodarcza powinna charakteryzować się następującymi cechami:

- a) zawodowy charakter działalności,
- b) podporządkowanie się zasadom racjonalnego gospodarowania (regułom opłacalności i zysku),
- c) powtarzalności działań,
- d) uczestnictwa w obrocie gospodarczym.

O zorganizowaniu działalności gospodarczej świadczy spełnienie podstawowych wymogów, jakie ciążyą na przedsiębiorcy, do których zaliczyć można „wpis do właściwego rejestru”. Pod tym pojęciem należy rozumieć wpis konstytuujący osobę prawną oraz wpis do rejestru przedsiębiorców.

Skoro stowarzyszenia, w których funkcję prezesa pełni radny Maćkowiak nie prowadzą działalności gospodarczej w/w rozumieniu i nie są wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, to nie można uznać stowarzyszenia te prowadzą działalność gospodarczą w oparciu o majątek gminny, chociaż niewątpliwie w oparciu o majątek gminy prowadzona jest działalność statutowa tych stowarzyszeń.

Reasumując stwierdzić należy, iż radny Piotr Maćkowiak nie prowadzi ani na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia Gminy Krzywiń.

Mając powyższe na uwadze, Rada Miejska Krzywinia stwierdza, iż w przypadku radnego Pana Piotra Maćkowiaka brak jest podstaw do stwierdzenia, że doszło do naruszenia art. art. 24f ustawy o samorządzie gminnym, a tym samym zastosowania sankcji w postaci wygaszenia mandatu radnego.